

HYPERICUM 17, februari 2019

30 jaar FLORON

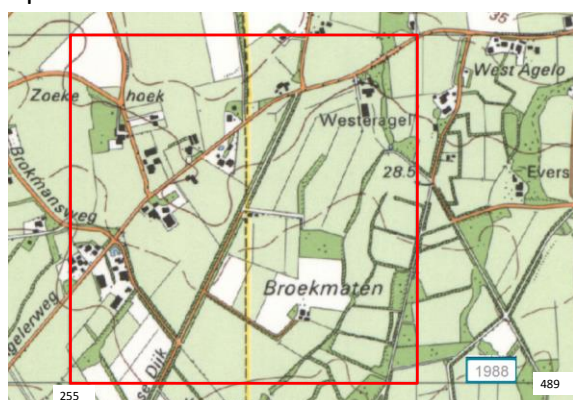
Vergelijking inventarisaties van kilometerhok 255-489 (Broekmaten) van 1988 met 2018

Wytze Boersma

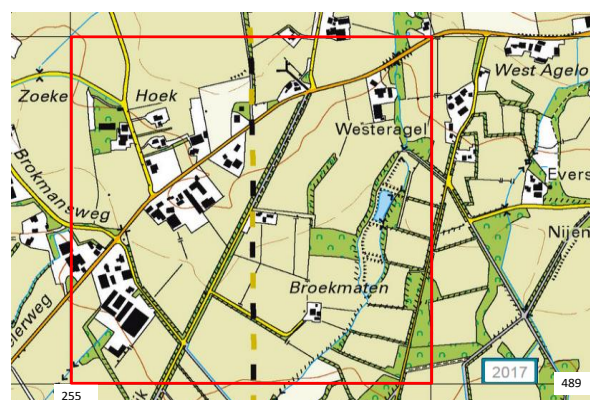
In het kader van 30 jaar FLORON is een project opgestart om een aantal kilometerhokken opnieuw te inventariseren die in 1988, dertig jaar geleden dus, zijn. District Twente heeft drie hokken aangemeld voor dit project. Hiervan is één hok in 2018 geïnventariseerd. Het gaat om het kilometerhok Broekmaten (coördinaten 255-489) dat ten zuidoosten van Reutum ligt.

Broekmaten is een agrarisch gebied met verschillende landbouwpercelen en boerderijen. Daar lopen een aantal verharde en onverharde wegen. De Agelerweg, de secundaire verbindingsweg Weerselo – Ootmarsum doorsnijdt het kilometerhok. Een aantal sloten en greppels met een aantal houtwallen zorgen voor afscheiding van de percelen. De naam Broekmaten duidt op een vochtig/ nat weide gebied. In het oosten van het hok stroomt de Polbeek, een bronbeek.

Om een beeld te krijgen van de verandering in dertig jaar, zijn de topografische kaarten, (zie hier boven) met elkaar vergeleken. De structuur is ongeveer gelijk gebleven. Wel valt op dat de bebouwing sterk is toegenomen en dat een aantal sloten en greppels zijn gedempt voor vergroting van de landbouwpercelen. Het gebruik van de landbouwpercelen is ook gewijzigd. Een toename van het verbouwen van mais heeft zeker plaats gevonden, maar dat is niet op de kaart te zien.

Figuur 2 Broekmaten 1988

Figuur 3 Broekmaten 2018

Wat ook niet goed zichtbaar is, is dat voor het stroomgebied van de Polbeek een kleinschalig retentiegebied is gemaakt. Hiermede wordt het teveel aan (regen)water tijdelijk opgeslagen. Deze werkzaamheden zijn door het waterschap uitgevoerd in het kader van “terug naar de bron”. De natuurwaarden zijn hierdoor ook verbeterd.

Vergelijking van de inventarisaties¹

In 1988 zijn 176 plantensoorten gevonden die alleen in 1988 gestreept zijn.

In 2018 zijn 224 plantensoorten gevonden. Hiervan zijn 99 soorten alleen in 2018 gestreept. Totaal zijn er in 1988 plus 2018 275 soorten gevonden.

De verspreidingsatlas geeft voor Broekmaten aan, dat in de periode van 1988 t.e.m. 2018 323 soorten gevonden zijn.

Wordt gekeken naar de 51 soorten die in 2018 niet zijn terug gevonden, dan valt op dat er relatief veel vroegbloeiërs zijn (tabel 1).

<i>Alopecurus pratensis</i>	Grote vossenstaart	<i>Moehringia trinervia</i>	Drienerfmuur
<i>Anemone nemorosa</i>	Bosanemoon	<i>Oxalis acetosella</i>	Witte klaverzuring
<i>Arabidopsis thaliana</i>	Zandraket	<i>Senecio sylvaticus</i>	Boskruiskruid
<i>Cardamine hirsuta</i>	Kleine veldkers	<i>Tussilago farfara</i>	Klein hoefblad
<i>Ficaria verna</i> subsp. <i>verna</i>	Gewoon speenkruid	<i>Veronica hederifolia</i>	Klimopereprijs

Gezien de bloeiperiode van de planten moet de inventarisatie in 1988 in de maand april of mei plaats gevonden hebben.

In 2018 is er op 21 augustus geïnventariseerd. Hierdoor zijn in 2018 laatbloeiërs genoteerd die in 1988 zijn gemist (tabel 2).

<i>Bidens frondosa</i>	Zwart tandzaad	<i>Leontodon autumnalis</i>	Vertakte leeuwentand
<i>Conyza canadensis</i>	Canadese fijnstraal	<i>Linaria vulgaris</i>	Vlasbekje
<i>Echinochloa crus-galli</i>	Europese hanenpoot	<i>Lythrum salicaria</i>	Grote kattenstaart
<i>Epilobium parviflorum</i>	Viltige basterdwederik	<i>Persicaria maculosa</i>	Perzikkruid
<i>Galinsoga parviflora</i>	Kaal knopkruid	<i>Persicaria mitis</i>	Zachte duizendknoop
<i>Galinsoga quadriradiata</i>	Harig knopkruid		

¹ Volledige tabel: [H17 Broekmaten Tabel](#)

In 2018 zijn vier soorten genoteerd die zijn aangeplant of verwilderd (tabel 3).

<i>Acer campestre</i>	Spaanse aak	<i>Malus sylvestris</i> s.l.	Wilde appel
<i>Aster laevis</i>	Gladde aster	<i>Tanacetum parthenium</i>	Moederkruid

Wat ook opvalt is dat in 1988 bos/heide planten zijn genoteerd die in 2018 niet zijn waargenomen (tabel 4).

<i>Calluna vulgaris</i>	Struikhei	<i>Deschampsia flexuosa</i>	Bochtige smele
<i>Carex pilulifera</i>	Pilzegge	<i>Galium saxatile</i>	Liggend walstro
<i>Ceratocarpus claviculata</i>	Rankende helmbloem	<i>Molinia caerulea</i>	Pijpenstrootje

Het kan zijn dat deze soorten verdwenen zijn of dat er een andere route is gelopen. In 2018 is maar een deel van het hok bekeken waardoor zeer waarschijnlijk deze soorten zijn gemist.

Tot slot is er een overzicht gemaakt (tabel 5) van soorten van een nat / vochtig milieu die alleen in 2018 gevonden zijn. Het nieuw aangelegde retentie gebied heeft hier sterk aan bijgedragen.

<i>Agrostis canina</i>	Moerasstruisgras	<i>Glyceria maxima</i>	Liesgras
<i>Carex curta</i>	Zompzegge	<i>Juncus filiformis</i>	Draadrus
<i>Carex disticha</i>	Tweerijige zegge	<i>Lysimachia nummularia</i>	Penningkruid
<i>Carex nigra</i>	Zwarte zegge	<i>Lythrum salicaria</i>	Grote kattenstaart
<i>Carex ovalis</i>	Hazenzegge	<i>Peucedanum palustre</i>	Melkeppe
<i>Carex vesicaria</i>	Blaaszegge	<i>Ranunculus sceleratus</i>	Blaartrekkende boterbloem
<i>Eleocharis palustris</i>	Gewone waterbies	<i>Typha latifolia</i>	Grote lisdodde
<i>Glyceria declinata</i>	Getand vlotgras		

Conclusie

= De vergelijking van deze twee eenmalige inventarisaties is eigenlijk niet goed te maken. De verschillen van de inventarisatie periode is goed en duidelijk zichtbaar.

= Het verschil van de gelopen route, die zeker aanwezig is, kan niet zichtbaar worden gemaakt. Hierdoor zijn mogelijk een aantal gebiedjes niet in beide jaren onderzocht.

= De veranderingen van gebruik van de agrarische gronden is niet zichtbaar op de topografische kaarten. Hetzelfde geldt voor het nieuwe retentie gebied.